DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

24. januar 2002 *

I sag C-466/99,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved L. Ström og G. Bisogni, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Den Italienske Republik ved U. Leanza, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato P.G. Ferri, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 7 i Rådets direktiv 75/442/EØF af 15. juli 1975 om affald (EFT L 194, s. 47), som ændret ved Rådets direktiv 91/156/EØF af 18. marts 1991 (EFT L 78, s. 32), artikel 6 i Rådets direktiv 91/689/EØF af 12. december 1991 om farligt affald (EFT L 377, s. 20) og artikel 14 i

* Processprog: italiensk.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/62/EF af 20. december 1994 om emballage og emballageaffald (EFT L 365, s. 10), idet den ikke har meddelt Kommissionen oplysninger vedrørende planerne for håndtering og bortskaffelse af affald, af farligt affald, af emballage og af emballageaffald,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, N. Colneric, og dommerne R. Schintgen og V. Skouris (refererende dommer),

generaladvokat: J. Mischo
justitssekretær: assisterende justitssekretær H. von Holstein,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 12. juli 2001, hvor Kommissionen var repræsenteret af L. Ström og P. Stancanelli, som befuldmægtiget, og Den Italienske Republik af avvocato dello Stato G. Aiello,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 20. september 2001,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 3. december 1999 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af artikel 226 EF anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 7 i Rådets direktiv 75/442/EØF af 15. juli 1975 om affald (EFT L 194, s. 47), som ændret ved Rådets direktiv 91/156/EØF af 18. marts 1991 (EFT L 78, s. 32, herefter »direktiv 75/442, som ændret«), artikel 6 i Rådets direktiv 91/689/EØF af 12. december 1991 om farligt affald (EFT L 377, s. 20) og artikel 14 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/62/EF af 20. december 1994 om emballage og emballageaffald (EFT L 365, s. 10), idet den ikke har meddelt Kommissionen oplysninger vedrørende planerne for håndtering og bortskaffelse af affald, af farligt affald, af emballage og af emballageaffald.

Relevante retsregler

Direktiv 75/442, som ændret

2 Direktiv 75/442, som ændret, har til formål at sikre bortskaffelsen og genvindingen af affald og at fremme vedtagelsen af foranstaltninger til begrænsning af affaldsproduktionen, især ved at fremme renere teknologier og produkter, der kan genvindes og genbruges.

3 Artikel 7, stk. 1 og 2, i direktiv 75/442, som ændret, bestemmer i henhold til en ændring ved direktiv 91/156:

»1. For at nå de mål, der er nævnt i artikel 3, 4 og 5, skal den eller de i artikel 6 omhandlede kompetente myndigheder hurtigst muligt udarbejde en eller flere planer for håndtering af affaldet. Disse planer skal navnlig omfatte:

— arten, mængden og oprindelsen af det affald, der skal nyttiggøres, eller som skal bortskaffes

— de almindelige tekniske forskrifter

— alle særlige bestemmelser vedrørende specielt affald

— de områder eller anlæg, der er egnede for bortskaffelsen.

I disse planer kan for eksempel anføres

— de fysiske eller juridiske personer, der har beføjelse til at håndtere affald

— en vurdering af omkostningerne ved nyttiggørelses- og bortskaffelsesforanstaltningerne

— egnede foranstaltninger, hvorved der tilskyndes til at rationalisere indsamlingen, sorteringen og behandlingen af affaldet.

2. Medlemsstaterne samarbejder i givet fald med de øvrige medlemsstater og Kommissionen ved udarbejdelsen af disse planer. De giver Kommissionen meddelelse herom.«

4 Ifølge artikel 2, stk. 1, første afsnit, i direktiv 91/156 skulle medlemsstaterne senest den 1. april 1993 sætte de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv.

Direktiv 91/689

5 Ifølge artikel 1, stk. 1, i direktiv 91/689 er direktivets formål en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om kontrolleret håndtering af farligt affald.

6 Det bestemmes i artikel 6 i direktiv 91/689:

»1. I overensstemmelse med artikel 7 i direktiv 75/442/EØF udarbejder de kompetente myndigheder, enten separat eller som led i deres almindelige planer for affaldshåndtering, planer for håndtering af farligt affald og offentliggør disse planer.

2. Kommissionen foretager en sammenlignende vurdering af planerne, især med hensyn til metoderne for bortskaffelse og nyttiggørelse. Kommissionen stiller på begæring disse oplysninger til rådighed for medlemsstaternes kompetente myndigheder.«

7 Artikel 10, stk. 1, første punktum, i direktiv 91/689 bestemte, at medlemsstaterne senest den 12. december 1993 skulle sætte de nødvendige love og administrative foranstaltninger i kraft for at efterkomme direktivet. Denne frist blev forlænget til den 27. juni 1995 ved artikel 1, nr. 1, i Rådets direktiv 94/31/EF af 27. juni 1994 om ændring af direktiv 91/689 (EFT L 168, s. 28).

Direktiv 94/62

8 Formålet med direktiv 94/62 er ifølge direktivets artikel 1, stk. 1, at harmonisere medlemsstaternes foranstaltninger i forbindelse med håndtering af emballage og emballageaffald for på den ene side at forebygge og mindske miljøbelastningen herfra i samtlige medlemsstater samt i tredjelande og derved sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau, og for på den anden side at garantere det indre markeds funktion og undgå handelshindringer og forvridning og begrænsning af konkurrencen i Fællesskabet.

9 Artikel 14 i direktiv 94/62, der har overskriften »Håndteringsplaner«, fastsætter:

»I overensstemmelse med de i dette direktiv omhandlede mål og foranstaltninger indføjer medlemsstaterne i de affaldshåndteringsplaner, der kræves i artikel 7 i direktiv 75/442/EØF, et særligt kapitel om håndtering af emballage og emballageaffald [...]«

10 Artikel 22, stk. 1, i direktiv 94/62 har følgende ordlyd:

»1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 30. juni 1996. De underretter straks Kommissionen herom.«

De faktiske omstændigheder og den administrative procedure

11 De italienske myndigheder havde for at efterkomme forpligtelserne i direktiv 75/442, som ændret, direktiv 91/689 og direktiv 94/62 tilsendt Kommissionen en række regionale planer for håndtering af affald.

12 Kommissionen modtog hverken sådanne planer for regionerne Sicilien og Basilicata eller for fire provinser i Toscana, nemlig Firenze, Livorno, Pisa og Lucca. Den fandt desuden, at visse af de tilsendte planer var ufuldstændige. Kommissionen tilstillede derfor den 14. januar 1998 Den Italienske Republik en åbningsskrivelse, hvori den opfordrede Den Italienske Republik til inden for en frist på to måneder fra meddelelsen herom at fremkomme med sine bemærkninger til det klagepunkt om tilsidesættelse af henholdsvis artikel 7 i direktiv 75/442, som ændret, artikel 6 i direktiv 91/689 og artikel 14 i direktiv 94/62, som var indeholdt i skrivelsen.

13 Da åbningsskrivelsen ikke blev besvaret, fremsatte Kommissionen den 21. oktober 1998 en begrundet udtalelse over for Den Italienske Republik, hvori den opfordrede Den Italienske Republik til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme udtalelsen inden for en frist på to måneder fra dens meddelelse. Da Den Italienske Republik ikke har besvaret udtalelsen, har Kommissionen anlagt nærværende sag.

Det påståede traktatbrud og Domstolens bemærkninger

14 I stævningen har Kommissionen gjort gældende, at det er ubestridt, at Den Italienske Republik i henhold til artikel 7 i direktiv 75/442, som ændret, artikel 6 i direktiv 91/689 og artikel 14 i direktiv 94/62 skulle meddele oplysninger vedrørende udarbejdelse af planerne for håndtering og bortskaffelse af affald, af farligt affald, af emballage og af emballageaffald.

15 Da disse oplysninger imidlertid ikke alle er blevet meddelt Kommissionen, end ikke efter, at den begrundede udtalelse var blevet fremsat over for Den Italienske Republik, har Den Italienske Republik derfor ifølge Kommissionen tilsidesat sine forpligtelser i henhold til fællesskabsretten.

16 Den italienske regering har i svarskriftet anført, at den ikke bestrider, at de forhold, der er beskrevet i stævningen, er udtryk for en tilsidesættelse af de forpligtelser, der følger af direktiv 75/442, som ændret, direktiv 91/689 og direktiv 94/62. Regeringen har lovet at træffe særligt drastiske foranstaltninger for at bringe traktatbruddet til ophør. Den har dog anført, at de af Kommissionen anførte omstændigheder ikke fuldt ud underbygger påstanden om, at der foreligger en ensartet og samlet tilsidesættelse af de tre direktiver.

17 Den italienske regering har således gjort gældende, at de forhold, der er beskrevet i stævningen, udelukkende synes at skildre en fuldstændig tilsidesættelse af forpligtelserne i henhold til direktiv 94/62. Hvad derimod angår forpligtelserne i direktiv 75/442, som ændret, og direktiv 91/689 er der kun tale om en delvis tilsidesættelse, idet Kommissionen kun har konstateret, at der mangler en plan for to regioner, og at indholdet i planerne for syv regioner er utilstrækkeligt.

18 Kommissionen har, henset til den holdning, som den italienske regering har givet udtryk for i svarskriftet, i replikken afgrænset sin påstand om traktatbrud, idet den for så vidt angår forpligtelserne i artikel 7 i direktiv 75/442, som ændret, og i artikel 6 i direktiv 91/689 har præciseret, at klagepunktet udelukkende vedrørte regionerne Sicilien og Basilicata. Hvad angår forholdene i regionerne Calabrien, Lazio, Lombardiet, Puglia, Sardinien, Toscana og Veneto, der ifølge Kommissionen alle har meddelt en ufuldstændig plan, har Kommissionen angivet, at de vil blive undersøgt særskilt.

19 Hertil bemærkes, at det fremgår af ovenstående, at den italienske regering på tidspunktet for udløbet af fristen i den begrundede udtalelse hverken havde meddelt Kommissionen oplysninger vedrørende planer for håndtering og bortskaffelse af affald og af farligt affald i regionerne Sicilien og Basilicata eller oplysninger vedrørende planer for håndtering af emballage og af emballageaffald i samtlige italienske regioner.

20 Det må derfor fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 7 i direktiv 75/442, som ændret, artikel 6 i direktiv 91/689 og artikel 14 i direktiv 94/62, idet den hverken har meddelt Kommissionen oplysninger vedrørende planerne for håndtering og bortskaffelse af affald og af farligt affald i regionerne Sicilien og Basilicata eller oplysninger vedrørende planer for håndtering af emballage og af emballageaffald i samtlige italienske regioner.

Sagens omkostninger

21 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Italienske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger og Den Italienske Republik har tabt sagen, bør det pålægges Den Italienske Republik at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

1) **Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 7 i Rådets direktiv 75/442/EØF af 15. juli 1975 om affald, som ændret ved Rådets direktiv 91/156/EØF af 18. marts 1991, artikel 6 i Rådets direktiv 91/689/EØF af 12. december 1991 om farligt affald og artikel 14 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/62/EF af 20. december 1994 om emballage og emballageaffald, idet den hverken har meddelt Kommissionen oplysninger vedrørende planerne for håndtering og bortskaffelse af affald og af farligt affald i regionerne Sicilien og Basilicata eller oplysninger vedrørende planer for håndtering af emballage og af emballageaffald i samtlige italienske regioner.**

2) **Den Italienske Republik betaler sagens omkostninger.**

Colneric Schintgen Skouris

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 24. januar 2002.

R. Grass N. Colneric

Justitssekretær Formand for Anden Afdeling